

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštnjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja npravlštva v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natísne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volitve v deželni zbor.

(Dopis iz Gradca.)

Kakor mi je znano iz zanesljivega vira, vršile se bodo letos deželne volitve v kmečkih občinah meseca julija, v mestih, trgih, veleposestvu in veleobrťi pa meseca avgusta. Koga bomo volili Slovenci? Gotovo take poslance, ki se bodo strinjali z načrtom naših sedanjih vrlih poslancev in po njem se ravnali.

Ako tretjina štajarskih prebivalcev, to je Slovenci, nima nikakih pravic v Gradcu, čemu bi tja pohajali? In tako bo ostal deželni zbor le nepopolen, pomanjkljiv, in kar se bo tam sklenilo, o tem se ne bo moglo reči: To je sklenil štajarski deželni zbor, ampak tako so sklenili liberalni in nacijsionalni Nemci, ki ne priznavajo nikakih pravic Slovincem.

Mi že vlado zdaj opozarjamo, da ji vendar ne sme biti vse eno, kako se ravna z njenimi narodi, torej ne vse eno, če ima tretjina štajarskih Slovincov kakih pravic v deželnem zboru ali ne. Tudi mi smo narod, ki plačuje davke, tudi naši sinovi morajo v boj za domovino; zato se pa po pravici z nami ne sme pometati, kakor s kakim helotskim, sužnjim narodom.

Letos se utednejo razmere pri deželnih volitvah za katoliško in tudi našo stvar zboljšati, ako bo hotela vlada kaj storiti za nas. Pri veleposestnikih ima namreč vlada mnogo upliva, in vsled vladnega prizadevanja bi lahko konservativni veleposestniki, če tudi nekoliko v manjšini, po nekakem kompromisu z liberalnimi, fidej-komisnimi veleposestniki nekoliko svojih poslancev spravili v deželni zbor. To pa, kakor rečeno, le tedaj, ako vlada kaj stori za konservativno stranko.

Seve, da še imamo potem mogočnih nasprotnikov pri liberalnih poslancih mest in trgov. Toda teh nas dandanes ni več toliko strah. Ako pomislimo, da je vodja krščanske socijalistične stranke, dr. Karol Lueger, tako navdušeno bil sprejet pred kratkim v Gradcu, nadalje, da so celo v liberalno-nacijsionalnem Celovcu katoliški možje začeli kapati v mestni zastop, smemo po pravici upati, da bodo tu in tam v mestni in trški skupini izvoljeni za poslance krščanski socijalisti, kar se bode najbrž zgodilo celo v graškem predmestju. Krščanski socijalisti pa v obče ne bodo ovirali naših pravičnih teženj.

Torej, ako bode naš sedanji cesarski namestnik, marki Bacquehem, imel za tretjino štajarskih Slovincov um in srce, smemo pričakovati, da se bode vsled novih deželnozbornskih volitev naše neznosno politično stanje vsaj nekoliko zboljšalo. K temu pomozi Bog in dobra volja markiza Bacquehema! Letos naj ta dobrohotno pokaže, da je res namestnik našega predobrotljivega cesarja!

Razprava o volilni preosnovi.

(Govor poslanca dr. L. Gregoreca v drž. zboru dne 22. aprila.)

Slavni zbor! Da sem dobil v splošni razpravi besedo, zato se imam zahvaliti prijaznosti svojega tovariša gosp. Pleiferja. Gospoda moja! Ko je sedanja vlada prvi-krat zasela prostore na ministerskih stolih, je opomnil neki poslanec sledeče: »Njegova ekselencija gospod grof Badeni, tudi tá bode dolgo, dolgo vladal, najmanj deset let«. Nató je opomnil drugi poslanec: »Mogoče, pa ne gotovo, zlasti tedaj ne, če se mu ne posreči uveljaviti volilne preosnove«. — To je pogoj, on mora napraviti volilno preosnovo, naj si bode kakoršna koli, dobra ali slaba, da je le volilna preosnova. No, to težkočo je vlada vsekako že odstranila, ker njena predloga o volilni preosnovi je bila vsprejeta v odseku z veliko večino in brez bistvenih izprememb. Glavna zasluga, pa tudi glavni delež pripada nemški levici. Posrečilo se ji je, da je izdelala volilno preosnovo, katera je za njo najmanj nevarna.

Pa tudi vladi se je gotovo odvalil kamen od srca in pridobila si je tudi veliko zaslugo; kajti posrečilo se ji je še o pravem času, da je preteče nasprotovanje čeških poslancev omehčala ali odstranila ali strla, ne vem, katera beseda bi bila ravno primerna, eno pa je gotovo: mahoma je jela vlada zelo prijazno ravnati s češkimi poslanci, izjemno stanje je bilo odpravljeno, in nepriljubljeni deželni predsednik grof Thun je bil kot spokorni in spravni dar darovan.

Če bi bil jaz recimo član vladnega sveta in bi imel res kaj svetovati, tedaj bi v resnici vladi svetoval, naj še napram protiliberalcem na Dunaju kaj tacega poskusi, in če že drugače ne gre, naj gosp. grofa Kielmansegga daruje za spokorni in spravni dar.

Nó, vladna predloga bode v tej zbornici dobila večino, in vlada lahko res velik uspeh zaznamuje. Žalibog pa ne bode velika večina avstrijskih narodov, naj si bodo že nemške ali slovanske narodnosti, občutila nad tem toliko veselja, kakor gospodje ministri. Uzrok je pa ta, ker narodi ne dobé tiste volilne preosnove, katero so pričakovali in katero po vsi pravici zahtevajo.

Pričakovalo se je sicer kolikor največje razširjenje volilne pravice; to se je zgodilo in se tudi vsprejelo; ob enem pa se je tudi pričakovalo, da se odstranijo ali vsaj polajšajo prevelike krivice v dosedanjem volilnem redu. Toda to se ni zgodilo, in sicer radi tega ne, ker ni hotela tega imeti združena nemška levica, in ker ji je vlada pritrdila. Niti tisti početni nasvėti, kateri se še na razširjanje volilne pravice ne ozirajo, in katerih vsprejemo ni treba določene večine, temveč ki le svetujejo, kako bi se odstranile ali olajšale vsaj najbolj kričee krivice v volilnem redu, niso prišle v odseku do merodajne rasprave.